

Uchwała Nr 40/2020
Komitetu Stabilności Finansowej
z dnia 21 września 2020 r.

w sprawie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego oraz przekazania Europejskiej Radzie do spraw Ryzyka Systemowego informacji dotyczących bufora antycyklicznego

Na podstawie art. 5, art. 23 i art. 25 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 483 oraz z 2020 r. poz. 695) uchwała się, co następuje:

§ 1. Komitet rekomenduje wysokość wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie 0%.

§ 2. Komitet podaje do publicznej wiadomości informacje dotyczące:

1) II kwartału 2020 r. o:

- a) wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie: 0%,
- b) wartości odniesienia dotyczącej wskaźnika bufora antycyklicznego w wysokości: 0%,
- c) wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do PKB w wysokości: 77,9%,
- d) wskaźnika odchylenia od długoterminowej tendencji zmiany wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do produktu krajowego brutto (PKB) w wysokości: -12,3%;

2) III kwartału 2020 r. o:

- a) wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie: 0%,
- b) wartości odniesienia dotyczącej wskaźnika bufora antycyklicznego w wysokości: 0%,
- c) wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do PKB w wysokości: 79,6%,
- d) wskaźnika odchylenia od długoterminowej tendencji zmiany wskaźnika kredytów (zadłużenie sektora prywatnego) do produktu krajowego brutto (PKB) w wysokości: -10,4%.

§ 3. 1. Komitet przekazuje Europejskiej Radzie do spraw Ryzyka Systemowego informacje, o których mowa w § 2, za pośrednictwem oficjalnego systemu powiadomień (*ESRB CCB Notification System*).

2. Komitet upoważnia Narodowy Bank Polski do wykonania w jego imieniu obowiązku informacyjnego, o którym mowa w ust. 1.

§ 4. Uchwała zostanie zamieszczona na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Stabilności Finansowej

/-/ Adam Glapiński

Uzasadnienie

Komitet Stabilności Finansowej, zwany dalej „Komitetem”, rekomenduje utrzymanie wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego na obecnie obowiązującym poziomie, wynikającym z art. 83 *ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 483 oraz z 2020 r. poz. 695), zwanej dalej „ustawą”, tj. na poziomie 0%. Jednocześnie Komitet realizuje ustawowe obowiązki zamieszczenia informacji dot. bufora antycyklicznego na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego i obowiązki informacyjne względem Europejskiej Rady do spraw Ryzyka Systemowego, zwanej dalej „ERRS”.

Wydanie rekomendacji przez Komitet ma związek z art. 24 ust. 2 ustawy, który stanowi, że Minister właściwy do spraw instytucji finansowych ocenia co kwartał wysokość wskaźnika bufora antycyklicznego, biorąc pod uwagę rekomendację Komitetu wydaną na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy.

Zgodnie z art. 23 ustawy, podejmując decyzję o rekomendowanej wartości bufora antycyklicznego, Komitet bierze między innymi pod uwagę lukę kredytową, czyli odchylenie wskaźnika wartości zadłużenia niefinansowego sektora prywatnego do PKB od jego długoterminowej tendencji, fazę cyklu finansowego w Polsce oraz inne wskaźniki, które odzwierciedlają zagrożenie systemowe z tytułu nadmiernego wzrostu zadłużenia sektora niefinansowego w Polsce.

W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego i wejściem w życie *ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.¹⁾), Minister Finansów uzyskał m.in. delegację do zmiany terminów wynikających z ustawy.

Zgodnie z § 7 ust. 2 *rozporządzenia Ministra Finansów z 7 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wykonania niektórych obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych* (Dz. U. poz. 622 i 1243), termin realizacji obowiązków wynikających z art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy dotyczących obliczania wartości odniesienia wskaźnika bufora antycyklicznego i oceny wysokości wskaźnika bufora antycyklicznego, które powinny zostać zrealizowane w II kwartale 2020 r. przedłużono o kwartał. Oznacza to, że obliczenie, ocena oraz publikacja przez Komitet wskaźnika bufora antycyklicznego oraz informacji dotyczących tego bufora za II kwartał 2020 r. następuje w III kwartale br. przedmiotową uchwałą, łącznie z bieżącą rekomendacją Komitetu wydawaną w III kwartale 2020 r.

¹⁾ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 567, 568, 695, 875, 1086 i 1106.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą ryzyko systemowe w Polsce z tytułu dynamiki i poziomu zadłużenia niefinansowego sektora prywatnego, obciążenia kosztami obsługi długu oraz wyceny ryzyka pozostawało niskie zarówno w II, jak i III kwartale. Odchylenie miar cyklu kredytowego od długoterminowego trendu jest cały czas niewielkie. Standaryzowana luka kredytowa, obliczona zgodnie z podstawową metodą rekomendowaną przez ERRS była w obydwu okresach ujemna i wynosiła odpowiednio -12,3% według danych na koniec IV kwartału 2019 r. oraz -10,4% według danych na koniec I kwartału 2020 r. Luka kredytowa uwzględniająca długość cyklu finansowego w Polsce była równa -2,7% według danych na koniec IV kwartału 2019 r. oraz -0,4% według danych na koniec I kwartału 2020 r. Zadłużenie niefinansowego sektora prywatnego wobec banków i SKOK wyniosło 51,3% w IV kwartale 2019 r. oraz 51,8% PKB w I kwartale 2020 r., a całkowite zadłużenie sektora wynosiło odpowiednio na koniec poszczególnych kwartałów 77,9% i 79,6% PKB. Na przestrzeni ostatniego roku, całkowite zadłużenie niefinansowego sektora prywatnego spadło w relacji do PKB o 0,6 p.p. (z poziomu 80,2% na koniec I kwartału 2019 r.).

Uwzględniając powyższe wartości wskaźników ustalono wartość odniesienia wskaźnika bufora antycyklicznego na poziomie 0%. Wyniki analizy wskazują, że zarówno w II kw., jak i obecnie nie ma przesłanek do ustalenia antycyklicznego bufora kapitałowego na poziomie powyżej 0%.

Art. 25 ust. 1 ustawy zobowiązuje Komitet do zamieszczania na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego co kwartał informacji o:

- 1) wysokości obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 2) wartości odniesienia dotyczącej wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 3) wskaźnika kredytów do PKB, o którym mowa w art. 23 ust. 2;
- 4) dniu, od którego instytucje stosują podwyższony wskaźnik – w przypadku podwyższenia wskaźnika bufora antycyklicznego;
- 5) przewidywanym okresie obowiązywania obniżonego wskaźnika – w przypadku obniżenia wskaźnika bufora antycyklicznego.

Ponieważ wskaźnik bufora antycyklicznego nie uległ zmianie w II i III kwartale, Komitet nie publikuje informacji, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, dotyczących dnia lub okresu obowiązywania wskaźnika, które byłyby wymagane w przypadku podwyższenia lub obniżenia tego wskaźnika.

Ponadto, art. 25 ust. 2 ustawy zobowiązuje Komitet do przekazywania ERRS informacji określonych w art. 25 ust. 1 ustawy. Komitet upoważnia Narodowy Bank Polski do dokonania stosownego powiadomienia ERRS za pomocą systemu powiadomień *ESRB CCB Notification System*.